

Ulazak i izlazak iz registra obveznika PDV-a u 2024. godini

Mirjana Mahović Komljenović*

Ulazak u registar obveznika PDV-a vezan je za vrijednost oporezivih isporuka dobara i obavljenih usluga u svoti iznad propisanog praga. Prema čl. 90. Zakona o PDV-u, od 1. siječnja 2024. godine propisan je novi prag za ulazak u sustav PDV-a, koji iznosi 40.000,00 €. Ako je porezni obveznik u prethodnoj kalendarskoj godini obavio isporuke veće od 40.000,00 €, upisuje se u registar obveznika PDV-a od 1. siječnja tekuće godine, a ako je porezni obveznik ostvario isporuke veće od 40.000,00 € u tekućoj godini, upisuje se u registar obveznika PDV-a od 1. dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem su obavljene isporuke dobara i usluga iznad propisanog praga. Za izlazak iz registra obveznika PDV-a porezni obveznici trebaju predati zahtjev nadležnoj ispostavi Porezne uprave najkasnije do 15. siječnja 2024. godine, a mogu ga podnijeti samo oni obveznici PDV-a kojima je u 2023. godini vrijednost oporezivih isporuka dobara i usluga bila niža od svote od 40.000,00 €, te ako su u sustav PDV-a bili upisani po sili Zakona odnosno u slučaju dobrovoljnog ulaska u sustav te nakon isteka razdoblja od tri godine.

1. Uvod

Odredbe o obveznom ili dobrovoljnom ulasku u sustav PDV-a te izlasku iz sustava PDV-a, propisane su Zakonom o PDV-u (Nar. nov., br. 73/13. do 114/23. – dalje: Zakon) te Pravilnikom o PDV-u (Nar. nov. br. 73/13 do 143/23. – dalje: Pravilnik). U registar obveznika PDV-a upisuju se osobe koje samostalno obavljaju gospodarsku djelatnost, bez obzira na pravni status i način obavljanja djelatnosti. Tijekom 2024. godine, porezni se obveznici u registar obveznika PDV-a upisuju po sili Zakona ili na vlastiti zahtjev, pri čemu se upis može obaviti na početku poreznog razdoblja, ali i tijekom kalendarske godine, a vezan je za propisani prag za upis u sustav PDV-a. U Narodnim novinama br. 114/23 od 4. listopada 2023. godine objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u, kojim je **od 1. siječnja 2024. godine propisan novi prag za upis u registar obveznika PDV-a u iznosu od 40.000,00 €,** a koji je radi lakše primjene zamijenio dotadašnji prag od 39.816,84 €.

U čl. 18. Prijelaznih i završnih odredbi Zakona propisano je da su se porezni obveznici koji u 2023. godini ostvare vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga veću od 40.000,00 € (bez PDV-a) obvezni od 1. siječnja 2024. upisati u registar obveznika PDV-a. Nasuprot tome, porezni obveznici koji u 2023. godini ne ostvare isporuke veće od 40.000,00 €, mogu do 15. siječnja 2024. podnijeti zahtjev za brisanje iz registra obveznika PDV-a nadležnoj ispostavi Porezne uprave. Nadalje, porezni obveznici koji u 2023. godini ne ostvare isporuke veće od 40.000,00 € ostaju porezni obveznici do isteka roka od tri kalendarske godine, i to ako su bili upisani u registar obveznika PDV-a na vlastiti zahtjev.

Prema tome, iako odredbe Zakona o novom pragu za ulazak i izlazak iz registra obveznika PDV-a stupaju na snagu 1. siječnja 2024. godine, **propisani prag svoti od 40.000,00 € primjenjuje se na godišnje isporuke koje su ostvarene i u 2023. godini.**

Stoga porezni obveznici koji su u cijeloj 2023. godini ostvarili isporuke ispod 40.000,00 € mogu podnijeti zahtjev za izlazak iz sustava PDV-a ako su u sustav bili upisani po sili zakona, dok su se porezni obveznici čije su godišnje isporuke dobara i usluga u 2023. godine premašile svotu do 40.000,00 € obvezni upisati u registar obveznika PDV-a od 1. siječnja 2024. godine.

2. Porezni obveznici prema odredbama zakona o PDV-u

Prema čl. 6. Zakona, poreznim se obveznikom smatra svaka osoba koja **samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost**, bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti, pri čemu porezni obveznici mogu biti:

► **redovni porezni obveznici** – koji su upisani u registar obveznika PDV-a i koji obračunavaju PDV na isporuke svojih dobara i usluga, ali uz zadovoljenje propisanih uvjeta koriste pravo na priznavanje pretporeza iz ulaznih računa. Status redovnog poreznog obveznika stječe se po sili zakona ili dobrovoljno temeljem vlastitog zahtjeva. Za ulazak u sustav PDV-a, porezni obveznici podnose elektroničkim putem Zahtjev za registriranje za potrebe PDV-a na **Obrascu P-PDV**, koji je sastavni dio Pravilnika, nadležnoj ispostavi Porezne uprave (dalje PU) prema sjedištu, prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Prema čl. 186. st. 11. Pravilnika, uz Obrazac P-PDV podnosi se i **Obrazac prijava činjenica bitnih za oporezivanje** iz Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona (Nar. nov. br. 45/19.- 114/22.).

► **mali porezni obveznici** – koji nisu upisani u registar obveznika PDV-a jer im vrijednost oporezivih isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 40.000,00 €. Mali porezni obveznici oslobođeni od plaćanja PDV-a na isporuke dobara i usluga nemaju pravo zaračunavati PDV u svojim izlaznim računima, ali nemaju ni pravo na odbitak pretporeza iskazan u ulaznim računima. Za male porezne obveznike je odredbama čl. 90. Zakona te čl. 186. Pravilnika propisan poseban postupak oporezivanja. Za obavljene isporuke dobara ili usluga, u izlaznim računima mali porezni obveznici navode klauzulu: *Isporuke dobara ili usluga oslobođene su plaćanja PDV-a prema čl. 90.st.2. Zakona o PDV-u.*

* Mr. sc. Mirjana Mahović Komljenović, dipl. oec., Ministarstvo financija – Porezna uprava, Novi Zagreb

2.1. Postupak registriranja za potrebe PDV-a

Osim redovnih poreznih obveznika, postoje i porezni obveznici koji nisu upisani u registar obveznika PDV-a, ali imaju određene porezne obveze zbog obavljanja transakcija na jedinstvenom zajedničkom tržištu radi primjene instituta prijenosa porezne obveze (obavlja usluge primatelju iz druge države članice EU za koje PDV plaća primatelj ili prima usluge od poduzetnika iz druge države članice po kojima treba obračunati PDV). Oni se trebaju registrirati za potrebe PDV-a te ishoditi PDV identifikacijski broj. **Obveza registracije za potrebe PDV-a propisana je čl. 77. Zakona i čl. 154. Pravilnika.**

To znači da im PU na njihov zahtjev, bez ulaska u registar obveznika PDV-a, izdaje PDV identifikacijski broj, kojim se u svom poslovanju s drugim državama članicama EU identificiraju kao porezni obveznici. Porezna uprava donosi rješenje o dodijeljenom PDV identifikacijskom broju najkasnije u roku od 8 dana od dana podnošenja zahtjeva. Porezni obveznici koji su registrirani samo za potrebe PDV-a, obveznici su plaćanja PDV-a s prijenosom porezne obveze, ali nemaju pravo na odbitak pretporeza.

2.2. Prag stjecanja za nabavljena dobra od poreznih obveznika iz država članica EU

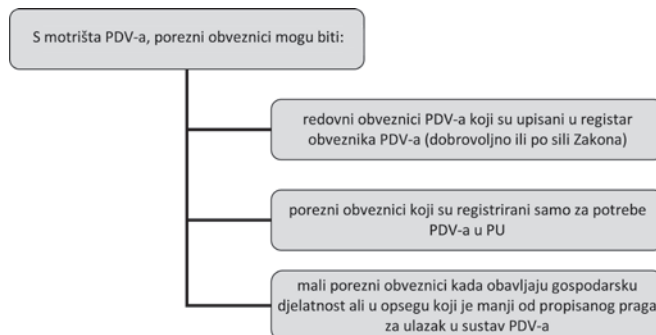
Prema čl.5., st.2. Zakona, u vezi sa stjecanjem dobara od poreznih obveznika iz drugih država članica, propisan je **prag stjecanja** u svoti od 10.000,00 €. Prag stjecanja predstavlja ukupnu vrijednost nabavljenih dobara od poreznih obveznika iz drugih država članica EU, a utvrđuje se za:

- pravne osobe koje se ne smatraju poreznim obveznicima – tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komore te druga tijela s javni ovlastima,
- male porezne obveznike čija je vrijednost isporuka ispod 40.000,00 €,
- porezne obveznike koji obavljaju oslobođene isporuke bez prava na odbitak pretporeza (škole, bolnice, zdravstvene ustanove, ustanove socijalnog karaktera i sl).

Ako navedeni porezni obveznici **nabavljaju dobra** iz drugih država članica EU u vrijednosti koja ne prelazi svotu od 10.000,00 €, tada je isporuka dobara oporeziva u državi porijekla iz koje kreće prijevoz ili otprema. Međutim, u slučaju kada vrijednost nabavljenih dobara prelazi prag stjecanja od 10.000,00 €, tada se prema čl. 75. st. 1. toč. 3. Zakona, **porezna obveza prenosi** na poreznog obveznika kao stjecatelja. U tom su slučaju navedeni porezni obveznici dužni zatražiti hrvatski PDV ID broj, radi čega isporučitelj iz druge države članice neće zaračunati PDV svoje države, već će porezni obveznici obračunati i platiti hrvatski PDV na stečena dobra. No, takvi porezni obveznici koji su registrirani samo za potrebe PDV-a, nemaju pravo na priznavanje pretporeza iz ulaznih računa.

Navedene pravne osobe – ministarstva, općine, gradovi, komore, mali porezni obveznici te porezni obveznici koji obavljaju oslobođene isporuke bez prava na odbitak pretporeza, mogu i **odustati od praga stjecanja** te obračunavati i plaćati hrvatski PDV na dobra koja steču iz drugih država članica EU. Prema čl. 5. st.4. Zakona, stjecatelj koji ne želi da se na njega primjenjuje prag stjecanja, mora nadležnoj ispostavi PU prijeti stjecanja dobara za koje ne želi primjenjivati prag stjecanja podnijeti **pisanu izjavu** da odustaje od propisanog praga i tim se obvezuje na primjenu na rok od dvije kalendarske godine. Nakon isteka propisanog roka, izjava se može opozvati u pisanom obliku.

Slika 1: Porezni obveznici prema Zakonu o PDV-u

Posebno se napominje da se za porezne obveznike koji su upisani u registar obveznika PDV-a ne utvrđuje prag stjecanja. Redovni porezni obveznici dužni su pri stjecanju dobara od poreznog obveznika iz EU dostaviti PDV ID broj isporučitelju te obračunati hrvatski PDV na stjecanje po propisanoj stopi.

3. Prijava u registar obveznika na obrascu P-PDV

Porezni obveznici koji su postali obveznicima PDV-a po sili zakona ili temeljem vlastite odluke, dužni su sami podnijeti prijavu za upis u registar obveznika PDV-a. Prijava i traženi podaci podnose se na **Obrascu P-PDV**, koji se za upis u registar od 1. siječnja 2024. godine podnosi najkasnije do 15. siječnja 2024. godine. Za upis u registar tijekom godine prijava se podnosi do 15. dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je premašena granična svota vrijednosti isporuka od 40.000,00 €, **bez obzira jesu li isporuke naplaćene ili nisu.**

Na Obrascu P-PDV, porezni obveznici su dužni upisati hoće li biti mjesečni ili kvartalni obveznici plaćanja PDV-a, kako bi se u informacijskom sustavu PU ispravno odredila oznaka obračunskog razdoblja. Pogodnost tromjesečnog obračunavanja i plaćanja PDV-a porezni obveznici mogu koristiti sve dok im je godišnja vrijednost oporezive isporuke do **110.000,00 €**. Mjesečni obveznici svi oni koji su ostvarili oporezivi promet iznad te svote.

Prema odredbi čl. 186. st.2. Pravilnika, porezni obveznik može odustati od podnesenog zahtjeva za registriranje za potrebe PDV-a u roku od 8 dana od dana podnošenja zahtjeva, pod uvjetom da u tom razdoblju nije izdavao račune s iskazanim PDV-om.

4. Obveznici PDV-a

Prema čl. 6. st. 1. i 2. Zakona te čl. 4. Pravilnika, poreznim obveznikom smatra se svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost, bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti. Gospodarska djelatnost je svaka djelatnost proizvođača, trgovaca ili osoba koje obavljaju usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti te djelatnosti slobodnih zanimanja, a koja obuhvaća i iskorištavanje materijalne ili nematerijalne imovine (najam, zakup i slično) u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda. Poreznim obveznikom smatra se i svaka osoba koja povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva (uključujući i građane), koja kupcu otpremi ili preveze prodavatelj, sam kupac ili druga osoba za njihov račun na područje druge države članice.

Prema čl. 4.st.7. Pravilnika, pravna ili fizička osoba smatra se poreznim obveznikom u smislu Zakona neovisno o tome smatra li se poreznim obveznikom i prema drugim zakonima.

4.1. Porezni status tijela državne vlasti i tijela državne uprave

Prema čl. 6., st. 5. Zakona, poreznim obveznicima ne smatraju se tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komore te druga tijela s javnim ovlastima i u slučaju kada ubiru pristojbe, naknade i druga plaćanja u vezi s obavljanjem djelatnosti ili transakcija u okviru svog djelokruga ili ovlasti. Međutim, ako bi obavljanje tih djelatnosti kao da nisu porezni obveznici dovelo do znatnog narušavanja načela tržišnog natjecanja kod obavljanja takvih djelatnosti ili transakcija, tada se navedena tijela smatraju poreznim obveznicima u vezi s tim djelatnostima ili transakcijama, pri čemu narušavanje načela tržišnog natjecanja utvrđuje posebna Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, a ne PU.

4.2. Status proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija

Neprofitne organizacije (pravne osobe kojima osnivač nije RH, jedinica područne (regionalne) samouprave ili jedinica lokalne samouprave), te proračunske pravne osobe, obveznici su neprofitnog odnosno proračunskog računovodstva, i ne osnivaju se radi trajnog i samostalnog obavljanja određene gospodarske djelatnosti s ciljem ostvarivanja dobiti, dohotka ili drugih gospodarsko procjenjivih koristi, već radi provođenja aktivnosti od interesa za opće dobro te općekorisnih društvenih potreba ili zbog obavljanja određenih javnih ovlasti, zbog čega se, u pravilu, ne smatraju poreznim obveznicima.

Međutim, proračunski korisnici i neprofitne pravne osobe u skladu s posebnim propisima, mogu pored isporuka koje spadaju u djelokrug njihova rada te isporuka dobara i usluga koje su oslobođene plaćanja PDV-a, obavljati određenu djelatnost razmjenom dobara i usluga na tržištu, a koja se smatra gospodarskom djelatnošću.

Zbog ostvarivanja dobiti ili drugih gospodarstveno procjenjivih koristi, proračunske osobe i neprofitne organizacije mogu se smatrati poreznim obveznicima u skladu s odredbama Zakona o PDV-u ako su u prethodnoj ili tekućoj godini ostvarili prihode od gospodarske djelatnosti u svoti većoj od 40.000,00 €.

U tom slučaju se na proračunske korisnike i neprofitne organizacije, koje se smatraju poreznim obveznicima prema odredbama Zakona, na jednak način primjenjuju sve odredbe Zakona i Pravilnika o PDV-u koje se primjenjuju i na poslovanje trgovačkih društava i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju gospodarsku djelatnost samostalno i trajno radi ostvarivanja dobiti.

Radi navedenog, proračunski korisnici i neprofitne organizacije su, kao i trgovačka društva, dužni voditi poslovne knjige i evidencije i to: knjige I-RA i U-RA, evidencije za stjecanje dobara iz EU, evidencije za stjecanje usluga iz EU, evidencije za stjecanje dobara i usluga od poreznih obveznika bez sjedišta u RH, evidencije za tuzemni prijenos porezne obveze te evidencije za uvoz dobara iz trećih zemalja, izdavati račune sa svim propisanim elementima, podnositi mjesečne ili tromjesečne PDV Obrasce te primjenjivati temeljna pravila za priznavanje pretporeza vodeći računa o posebnostima oporezivih i oslobođenih prometa.

Naime, čl. 137. st. 1. Pravilnika propisano je da porezni obveznici koji dijelom obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođene plaćanja PDV-a, a dijelom isporuke koje nisu oslobođene, imaju pravo na odbitak pretporeza u dijelu koji se odnosi na oporezive isporuke. U tom slučaju u knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenim evidencijama porezni obveznik treba osigurati podatke o

pretporezu koji se odnosi na oporezive i oslobođene isporuke dobara i obavljene usluge.

4.3. Neprofitne organizacije i proračunski korisnici kao mali porezni obveznici

Neprofitne organizacije i proračunski korisnici čiji je ostvareni promet od gospodarske djelatnosti manji od 40.000,00 € smatraju se malim poreznim obveznicima. Mali porezni obveznik oslobođen je plaćanja PDV-a na isporuke dobara ili usluga, nema pravo iskazivati PDV na izdanim računima i nema pravo na odbitak pretporeza, a na računu je dužan navesti da su isporuke dobara ili usluga oslobođene plaćanja PDV-a temeljem odredbe čl. 90., st. 2. Zakona o PDV-u.

Međutim, Zakon daje mogućnost odluke prema kojoj mali porezni obveznik može dobrovoljno zatražiti od PU da se evidentira kao obveznik PDV-a, podnošenjem prijave na Obrascu P-PDV. Prema odredbi čl. 90. st. 3. Zakona, na osnovu prijave, PU će utvrditi da je mali porezni obveznik postao obveznikom PDV-a, što ga obvezuje na primjenu redovnog postupka oporezivanja iduće tri kalendarske godine.

Prema tome, mali porezni obveznik koji po vlastitoj odluci postaje obveznikom PDV-a, mora to ostati sljedeće 3 kalendarske godine, bez obzira na to što će mu možda u tim godinama oporezive isporuke dobara i usluga biti niže od 40.000,00 €.

5. Što se uključuje u prag prometa za upis u registar obveznika PDV-a

Prema čl. 90. st. 5. Zakona, u prag prometa za upis u registar obveznika PDV-a računava se vrijednost sljedećih isporuka dobara i usluga (bez PDV-a):

- vrijednost isporuka dobara ili usluga koje su oporezive,
- vrijednost isporuka oslobođenih PDV-a iz čl. 45., 46., 47., 48. i 49. Zakona (izvoz dobara, isporuke koje su izjednačene s izvozom, isporuke u vezi s međunarodnim prijevozom, usluge posredovanja),
- vrijednost isporuka nekretnina i transakcija iz čl. 40. st. 1. točaka a) do g) Zakona, osim ako su te transakcije pomoćne (usluge osiguranja i reosiguranja, uključujući s njima povezane usluge što ih obavljaju posrednici u osiguranju i reosiguranju, financijske usluge usluge upravljanja investicijskim fondovima).

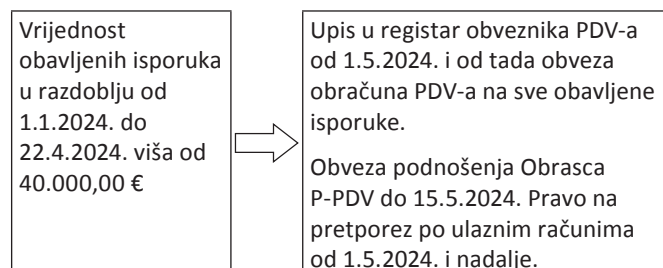
Međutim, odredbama čl. 90. st. 6. Zakona propisano je da se isporuke materijalnih i nematerijalnih gospodarskih dobara poreznog obveznika ne uzimaju u obzir pri izračunu praga od 40.000,00 €. Prema tome, ako porezni obveznik prodaje materijalna i nematerijalna gospodarska dobra koja su bila evidentirana u njegovoj dugotrajnoj imovini i s kojima je porezni obveznik obavljao gospodarsku djelatnost, ostvareni prihodi od prodaje ne uključuju se u izračun vrijednosnog praga od 40.000,00 €.

U prag za upis u registar obveznika PDV-a ne uključuju se prihodi koji su oslobođeni PDV-a (primjerice prihodi od najma stambenog prostora) te prihodi od određenih djelatnosti od javnog interesa koji su prema čl. 39. Zakona oslobođeni od plaćanja PDV-a.

Posebno se ističe da se pri utvrđivanju praga od 40.000,00 € za upis u registar obveznika PDV-a, uzima u obzir **vrijednost obavljenih isporuka** u prethodnoj godini ili prethodnom razdoblju oporezivanja, a neovisno jesu li isporuke naplaćene ili nisu. To znači da se pri utvrđivanju praga za upis u registar obveznika ne primjenjuje institut načela blagajne.

Prema čl. 77., st. 1. Zakona, u slučaju ako porezni obveznik nakon prelaska propisanog praga ne podnese Obrazac P-PDV u propisanom roku, PU će obveznika upisati u registar obveznika PDV-a po službenoj dužnosti, o čemu donosi rješenje, a žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Slika 2: Prag za upis u registar obveznika PDV-a

Primjer 1. Isporučka materijalnih gospodarskih dobara ustanove

Ustanova koja nije upisana u registar obveznika PDV-a, ali ima dodijeljen PDV identifikacijski broj radi obavljanja transakcija sa zemljama EU, postavlja pitanje smatra li se prodaja službenih automobila koji su evidentirani kao dugotrajna imovina, a prodaju se radi zastarjelosti, gospodarskom djelatnošću te ubrajaju li se prihodi od prodaje službenih automobila u prag od 40.000,00 € koji je propisan za ulazak u sustav PDV-a?

Prema čl. 90., st. 5. Zakona, propisano je koje se isporuke dobara i usluga ubrajaju u prag za upis u registar obveznika PDV-a. Međutim, čl. 90., st. 6. izričito je propisano da se isporuka materijalnih i nematerijalnih gospodarskih dobara poreznog obveznika ne uzimaju u obzir pri obračunavanju vrijednosti isporuka dobara i usluga.

Prema navedenom, u slučaju kada ustanova prodaje svoja gospodarska dobra kojima je obavljala djelatnost, a koja su u poslovnim knjigama bila evidentirana kao njezina dugotrajna imovina, **takva se isporuka gospodarskih dobara ne uključuje u izračun propisanog praga od 40.000,00 €.**

Primjer 2. Bespovratna sredstva iz EU fondova

Ministarstvo postavlja pitanje, ulaze li u izračun praga za upis u registar obveznika PDV-a, iznosi primljenih bespovratnih sredstava iz EU fondova koji se koriste za nadoknadu rashoda koje korisnici imaju pri provedbi svojih projekata?

U prag za upis u registar obveznika PDV-a uračunavaju se vrijednosti isporuka iz čl. 90., st. 5. Zakona. Stoga se iznosi primljenih bespovratnih sredstava iz EU fondova za provedbu projekata ne uzimaju u obzir pri izračunu praga za upis u registar obveznika PDV-a, jer se ne smatraju naknadom za obavljenju isporuku.

6. Oporeziva gospodarska djelatnost tijela državne uprave i JLP/R/S

Tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komore te druga tijela s javnim ovlastima, neovisno o tome jesu li upisana u registar obveznika PDV-a ili nisu, ne obračunavaju PDV na isporuke koje obavljaju u okviru svojih ovlasti, odnosno na isporuke koje spadaju u djelokrug rada tijela prema posebnim propisima.

Međutim, sve ostale isporuke koje obavljaju tijela državne vlasti, a koje ne spadaju u njihove ovlasti i djelokrug rada prema posebnim propisima, načelno se smatraju gospodarskom djelatnošću koja podliježe oporezivanju PDV-om.

Tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komore te druga tijela s javnim ovlastima smatraju se poreznim obveznicima ako obavljaju djelatnosti koje su posebno navedene u Dodatku I. Zakona, (osim ako ih obavljaju u zanemarivom opsegu, odnosno u iznosu manjem od 40.000,00 €. Sukladno čl. 5. Pravilnika, isto se primjenjuje i za djelatnost iskorištavanja materijalne i nematerijalne imovine (najma, zakupa i slično).

Primjer 3. Jedinica lokalne samouprave kao obveznik PDV-a

Grad postavlja pitanje je li u izračun praga za upis u registar obveznika PDV-a ulaze naknade za eksploataciju mineralnih sirovina, prihodi od prodaje građevinskog zemljišta, otkupa stanova te naknada za korištenje nefinancijske imovine, kao i naknada za održavanje groblja i drugi prihodi od sahrane koje ostvaruje vlastiti pogon (trgovačko društvo osnovano od strane jedinice lokalne samouprave)?

Na postavljeni upit se očitovao MF u svom mišljenju od 29. kolovoza 2019., Klasa: 410-19/19-02/261; Ur. broj. 513-07-21-01/19-02, iz kojeg se izdvaja dio:

...jedinice lokalne samouprave mogu postati obveznici PDV-a u sljedećim slučajevima:

1. kada ubiru pristojbe, naknade i druga plaćanja u vezi s obavljanjem djelatnosti ili transakcija u okviru svog djelokruga ili ovlasti, ako bi obavljanje tih djelatnosti, kao da nisu porezni obveznici, dovelo do znatnog narušavanja načela tržišnog natjecanja kod obavljanja takvih djelatnosti ili transakcija,
2. kada obavljaju gospodarske djelatnosti iz Dodatka I. Zakona o PDV-u u opsegu koji nije zanemariv odnosno koji prelazi 300.000,00 kuna,
3. kada obavljaju bilo koju drugu gospodarsku djelatnost odnosno gospodarsku djelatnost iskorištavanja materijalne ili nematerijalne imovine (najam, zakup i slično) iz članka 6. stavka 2. Zakona o PDV-u, u opsegu koji nije zanemariv, odnosno koji prelazi 300.000,00 kuna.

U vezi navedenog napominjemo da se iskorištavanjem materijalne i nematerijalne imovine ne smatra iskorištavanje javnih dobara kao što su primjerice javne površine, ceste, pomorsko dobro, javna rasvjeta i slično kao niti davanje prava služnosti, građenja i slično na tim javnim dobrima.

... isporuke koje jedinice lokalne samouprave obavljaju u okviru svoje ovlasti, odnosno isporuke koje spadaju u djelokrug rada jedinica lokalne samouprave prema posebnim propisima ne uračunavaju se u prag za upis u registar obveznika PDV-a. Sve ostale isporuke koje jedinice lokalne samouprave obavljaju, a koje ne spadaju u njihove ovlasti, odnosno djelokrug rada prema posebnim propisima načelno se smatraju gospodarskom djelatnošću i uračunavaju se u prag za upis u registar obveznika PDV-a sukladno odredbama članka 90. stavka 5. Zakona o PDV-u.

... Trgovačko društvo osnovano od strane jedinice lokalne samouprave samostalna je pravna osoba te se prihodi od usluga sahrane koje obavlja i naknada za održavanje groblja koje prikuplja u svoje ime i za svoj račun, uračunavaju u prag za upis u registar obveznika PDV-a tog trgovačkog društva.

pitajcentar@tim4pin.hr

Primjer 4. Osnovna škola i obračun PDV-a na najam učionice i dvorane

Osnovna škola koja je upisana u registar obveznika PDV-a, postavlja pitanje treba li obračunati PDV kada uz naknadu, iznajmljuje učionice i višenamjensku dvoranu za potrebe održavanja nastave, drugoj javnoj ustanovi fakultetu, koji nakon potresa mora obnoviti svoju zgradu?

Prema čl. 39., st. 1., točka i) Zakona o PDV-u, propisano je da se plaćanja PDV-a oslobođeno bez prava na odbitak pretporeza, obrazovanje djece i mladeži, školsko ili sveučilišno obrazovanje, stručno osposobljavanje i prekvalifikacija, uključujući s time usko povezane usluge i dobra, koje obavljaju tijela s javnim ovlastima ili druge osobe, koje imaju slične ciljeve. Nadalje, prema čl. 58. st. 5. Pravilnika o PDV-u, izričito je propisano da se oslobođenje iz čl. 39. st. 1. točke i) Zakona o PDV-u, odnosi na obrazovanje u vezi s nastavnim programima koje donose odnosno odobre nadležna ministarstva i druga tijela s javnim ovlastima. Budući usluga najma nije posebno navedena u odredbama 39. stavka 1. točke i) Zakona o PDV-u kao usluga na koju se odnosi oslobođenje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost, osnovna škola koja je upisana u registar obveznika PDV-a, kada daje na privremeno korištenje uz naknadu školski prostor fakultetu za potrebe obrazovanja, **obvezna zaračunati PDV po stopi od 25%, jer se radi o oporezivoj isporuci.**

Slika 3: Pravo na odbitak pretporeza

Vrsta djelatnosti		Podjela pretporeza
poduzetnička djelatnost	nepoduzetnička djelatnost	- prema ključu (količinski pokazatelji – m², broj, mjera, težina) → konačna podjela - pro rata (privremeni postotak oporezivih u ukupnim isporukama) → obvezno usklađenje za posljednje razdoblje oporezivanja kalendarske godine
oporeziva	oslobođena	

6.1. Podjela pretporeza prema ključu

Tijela državne vlasti koja su kao porezni obveznici upisana u registar obveznika PDV-a mogu odbiti kao pretporez ukupan PDV sadržan u računima koji se odnose na oporezivu poduzetničku djelatnost, dok PDV koji je sadržan u računima koji se odnose na isporuke koje obavljaju u okviru svojih ovlasti i djelokruga rada prema posebnim propisima ne mogu uopće odbiti.

Navedeno znači da PDV koji je sadržan u računima koji se jednim dijelom odnose na gospodarsku djelatnost koja podliježe oporezivanju PDV-om, a drugim dijelom na isporuke u okviru javnih ovlasti, može se odbiti samo u dijelu koji se odnosi na gospodarsku djelatnost koja podliježe oporezivanju PDV-om.

Prema čl. 137., st. 3. i 4. Pravilnika, u tom je slučaju potrebno odrediti **udio korištenja u neposlovne svrhe**, kada se pretporez mora podijeliti prema svrsi upotrebe na dio koji se može odbiti i na dio koji se ne može odbiti. Ovaj način razgraničenja koristi se ako se radi o nekretninama (omjer korištenja poslovnih prostora prema metrima kvadratnim za obavljanje djelatnosti koje podliježu oporezivanju i isporuka u okviru javnih ovlasti koje ne podliježu oporezivanju), te pokretnim dobrima koja se u gospodarskom prometu količinski određuju po broju, mjeri ili težini te kod korištenja usluga. Podjela pretporeza iz ulaznog računa prema ključu koji je bio poznat u trenutku nabave je konačna podjela i porezni obveznik nije obavezan obaviti usklađenje za posljednje razdoblje oporezivanja.

6. Podjela pretporeza

Prema odredbama Zakona o PDV-u, tijela državne vlasti, tijela državne uprave te druga tijela s javnim ovlastima kao poračunski porezni obveznici, imaju poseban porezni položaj ⇒ radi obavljanja djelatnosti u okviru svojih ovlasti, pri čemu su isporuke dobara i usluga u okviru javnih djelatnosti oslobođene PDV-a, uz istovremeno obavljanje drugih isporuka koje se smatraju poduzetničkom djelatnošću i za koju su postali obveznici PDV-a. Poduzetnička djelatnost koju obavljaju može biti oporeziva s pravom na odbitak pretporeza, te oslobođena djelatnost bez prava na odbitak pretporeza. **Ako porezni obveznik koristi dobra i usluge u okviru svoje poduzetničke djelatnosti za isporuke dobara i usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza, te za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza, tada iznose pretporeza treba podijeliti na dio koji se može odbiti i na dio koji se ne može odbiti.**

Prema tome, pravo na odbitak pretporeza iz ulaznog računa utvrđuje se prvom podjelom na nepoduzetnički i poduzetnički dio (podjela prema ključu), a tek nakon toga se drugom podjelom poduzetnički dio dijeli na oporezive i oslobođene isporuke – podjela prema pro rati ili odnos oporezivih u ukupnim isporukama od gospodarske djelatnosti.

6.2. Podjela pretporeza prema pro rati

Prema čl. 62., st. 2. Zakona te 138. Pravilnika, u slučaju obavljanja oporezivih isporuka za koje je dopušten odbitak pretporeza i oslobođenih isporuka za koje nije dopušten odbitak pretporeza, pravo na odbitak pretporeza utvrđuje se na temelju pro rate.

Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se kao razmjerni dio na način da se:

- u brojnik uključuje:** ukupna vrijednost godišnjih isporuka (prometa), bez PDV-a, od transakcija za koje je dopušten odbitak pretporeza u skladu s odredbama Zakona,
- u nazivnik uključuje:** ukupna vrijednost godišnjih isporuka (prometa), bez PDV-a, od transakcija uključenih u brojnik i transakcija za koje nije dopušten odbitak pretporeza te iznos subvencija, osim onih koje su izravno povezane s cijenom isporuka dobara ili usluga iz čl. 33. st. 1. Zakona.

Kod navedenog izračuna postotka podjele pretporeza ne uzima se u obzir:

- isporuke gospodarskih dobara koja porezni obveznik koristi za obavljanje svoje gospodarske djelatnosti,
- povremene isporuke nekretnina, te
- povremene financijske transakcije iz čl. 40. st.1. točke b) do g) Zakona o PDV-u.

Prema čl. 62., st. 4. Zakona o PDV-u, dio pretporeza koji se može odbiti utvrđuje se na godišnjoj razini kao postotak koji se zao- kružuje najviše do slijedećeg cijelog broja. Porezni obveznik koji prema navedenoj formuli utvrdi pravo na odbitak pretporeza najmanje u iznosu od 98%, pri odbitku pretporeza za nabavljena dobra i usluge nije obvezan primijeniti podjelu pretporeza.

Potrebno je naglasiti da se, prema navedenoj formuli, godiš- nji postotak za podjelu pretporeza u tekućoj godini izračunava prema vrijednosti isporuka iz prethodne godine. Stoga je po- stotak za podjelu pretporeza koji je utvrđen prema podacima iz prethodne godine **samo privremeni postotak** prava na odbitak pretporeza. Ovo vrijedi jer je bio utvrđen na osnovu isporuka iz prošle godine, a koji je porezni obveznik dužan **uskладiti za po- sljednje razdoblje oporezivanja** kalendarske godine, a na teme- lju odnosa ostvarenih oporezivih i ukupnih isporuka u toj godini.

Prema čl. 62., st. 6. Zakona o PDV-u, odbitak pretporeza tije- kom tekuće kalendarske godine na temelju privremenog izra- čuna porezni obveznik je obvezan uskladiti u prijavi PDV-a koju podnosi za razdoblje oporezivanja, pri čemu utvrđuje konačni dio pretporeza koji može odbiti.

Prema tome, postotak prava na odbitak pretporeza kojeg je porezni obveznik koristio tijekom 2023. godine predstavlja pri- vremeni postotak prava na odbitak pretporeza. Na kraju 2023. godine, temeljem stvarnih isporuka, porezni obveznik je dužan **utvrditi konačan postotak za 2023. godinu** te usklađenja iska- zati u PDV obrascu (pod točkom III.15. Ispravci pretporeza). Ko- načni postotak prava na pretporez, koji je utvrđen na godišnjoj razini za 2023. godinu, ponovno predstavlja privremeni posto- tak za odbitak pretporeza za 2024. godinu.

Primjer 5. Sredstava za financiranje plaća i materijalnih troškova koja se doznačuju iz gradskog proračuna

Javna ustanova u kulturi koja se nalazi u registru proračunskih korisnika, ostvaruje iz proračuna grada A prihode za financi- ranje plaća i materijalnih troškova, a pored toga ostvaruje i vlastite prihode od prodaje ulaznica, sponzorstva, najмова i slično. Javna ustanova postavlja pitanje je li prihod koji ostva- ruje za financiranje plaća i materijalnih troškova iz proračuna grada A predmet oporezivanja prema Zakonu o PDV-u, te je li potrebno taj prihod uključiti u brojnik i nazivnik formule za izračun razmjernog dijela odnosno postotka prava na odbitak pretporeza?

Ako porezni obveznik koristi dobra i usluge koje su mu obavlje- ne djelomično za isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza, a dijelom za obavljanje isporuka dobara i usluga za koje nije dopušten odbitak pretporeza, tada prema čl. 62., st. 1. Zakona o PDV-u može odbiti samo onaj dio pretporeza koji se odnosi na transakcije za koje je dopušten odbitak pretporeza. Novčana sredstva koja se poreznom obvezniku za plaće i materijalne troškove doznačuju iz gradskog proračuna predstavljaju redovan prihod te se prema Zakonu o PDV-u sma- traju naknadom za oslobođene isporuke bez prava na odbitak pretporeza. Stoga, porezni obveznik utvrđuje dio pretporeza koji se može odbiti na način da **u nazivnik** formule iz čl. 62., st. 2. Zakona o PDV-u **uključiti i primljeni iznos sredstava za financi- ranje plaća i materijalnih troškova** iz gradskog proračuna.

7. Neprofitne organizacije kao porezni obveznici

Prema čl. 39. Zakona te čl. 48. do 73. Pravilnika, propisana su porezna oslobođenja od plaćanja PDV-a za određene isporuke dobara ili usluga koje su od javnog interesa, a koje obavljaju

proračunski korisnici i određene neprofitne organizacije kao tijela s javnim ovlastima.

Oslobođenja od plaćanja PDV-a za određene djelatnosti od javnog interesa, ali bez prava na odbitak PDV-a, propisana su za usluge koje obavljaju:

- ustanove, bolnice, centri iz djelatnosti zdravstva – bolničke i medicinske njege, usluge obrazovanja djece i mladeži, škol- skog ili sveučilišnog obrazovanja, stručnog osposobljavanja i prekvalifikacije koje obavljaju tijela s javnim ovlastima i dru- ge osobe koje imaju slične ciljeve, nastava što je privatno održavaju nastavnici i koja obuhvaća osnovnoškolsko, sred- njoškolsko i visokoškolsko obrazovanje ako nastavu obav- ljaju nastavnici i predavači prema unaprijed ugovorenoj satnici i rasporedu isključivo prema nastavnim planovima i programima verificiranim od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, usluge i isporuke dobara povezane za zaštitom djece i mladeži što ih obavljaju ustanove i tijela s javnim ovlastima, usluge usko povezane uz sport ili tjeles- ni odgoj što ih obavljaju neprofitne pravne osobe osoba- ma koje se bave sportom ili sudjeluju u tjelesnom odgoju, usluge u kulturi i s njima usko povezane isporuke dobara koje obavljaju ustanove u kulturi, tijela s javnim ovlastima ili druge pravne osobe u kulturi, usluge i s njima usko pove- zane isporuke dobara koje neprofitne pravne osobe čiji su ciljevi političke, sindikalne, vjerske, domoljubne, filozofske, dobrotvorne ili druge općekorisne naravi obavljaju svojim članovima u njihovom zajedničkom interesu u zamjenu za članarinu utvrđenu u skladu s pravilima tih osoba, pod uvje- tom da oslobođenje neće narušiti načela tržišnog natjecanja kao i druge slične usluge.

Prema čl. 58., st. 4. Zakona o PDV-u, porezni obveznik nema pravo na odbitak pretporeza sadržan u računima za primljena dobra i usluge što ih koristi za isporuke dobara i usluga oslobo- đene plaćanja PDV-a u tuzemstvu, a prema čl. 39. Zakona.

Od 1. siječnja 2020. oslobođene isporuke od javnog interesa (zdravstvene usluge, usluge socijalne skrbi, usluge obrazova- nja i sl), a bez prava na odbitak pretporeza, obavljaju i porezni obveznici koji su registrirani kao trgovačka društva.

Međutim, ako neprofitne organizacije osim oslobođenih ispo- ruka dobara i usluga obavljaju i neku drugu gospodarsku djelat- nost koja nije oslobođena plaćanja PDV-a, te ako je u prethod- noj ili tekućoj godini ostvaren prihod od oporezive gospodarske djelatnosti u iznosu većem od 40.000,00€, tada se moraju upi- sati u registar obveznika PDV-a.

U tom slučaju, neprofitne organizacije koje obavljaju oporezive i oslobođene isporuke trebaju dijeliti pretporez iz ulaznih raču- na koji se ne može izravno pripisati oporezivim ili oslobođenim isporukama.

Primjer 6. Neprofitna udruga za unapređenje glazbene kul- ture i odbitak pretporeza

Na postavljeno pitanje ima li udruga koja je upisana u registar obveznika PDV-a, pravo na odbitak pretporeza za primljene us- luge od stranih umjetnika na koje je temeljem prijenosa porez- ne obveze obračunala PDV, MF je izdalo mišljenje, Klasa: 410- 01/16-01/1752, Urbroj: 513-07-21-01/16-2 od 5. rujna 2016. iz kojeg se navodi dio:

...Neprofitna udruga osnovana je s ciljem unapređenja i promi- canja hrvatske glazbene kulture a dio djelatnosti iz Statuta udru- ge su: priprema i izvođenje koncerata i programa svojih članova;

promicanje glazbene umjetnosti u zemlji i inozemstvu; suradnja s drugim udrugama, umjetničkim organizacijama...

Udruga je upisana u registar obveznika PDV-a te se sredstva za rad udruge osiguravaju iz prihoda ostvarenih obavljanjem navedenih djelatnosti, iz donacija, sponzorstva, pokroviteljstva, dotacijama iz proračuna RH i jedinica lokalne uprave i samouprave. Udruga je organizirala glazbenu radionicu sufinanciranu dotacijom iz gradskog proračuna, a za koju su polaznici uplatili kotizacije na koje je obračunan PDV. Za predavanja na spomenutoj radionici (za piano master classes) angažirana su dvojica umjetnika iz Europske unije s kojima je udruga sklopila ugovore o autorskom djelu na koje je obračunat PDV u skladu sa zakonskim odredbama o prijenosu porezne obveze na primatelja usluge. Također, udruga je organizirala i „Festival A“, a koji je jednim dijelom financiran i iz proračuna Grada. **Za nastup na festivalu udruga je angažirala i dio glazbenika iz Europske unije te je i na njihove honorare (izvođački ugovori) obračunat PDV. Postavlja se pitanje ima li udruga pravo na odbitak pretporeza obračunanog na ugovore stranih umjetnika.**

Neprofitna udruga koja je upisana u registar obveznika PDV-a temeljem obavljanja oporezivih isporuka ima pravo na odbitak pretporeza za isporuke dobara ili usluge koje su joj drugi porezni obveznici obavili za potrebe njenih oporezivih transakcija, ali nema pravo na odbitak pretporeza za primljena dobra i obavljene usluge što ih koristi za isporuke dobara i obavljanje usluga koje su oslobođene PDV-a temeljem članka 39. Zakona o PDV-u. Prema tome, **neprofitna udruga ima pravo na odbitak pretporeza za primljene usluge od stranih umjetnika na koje je temeljem prijenosa porezne obveze obračunala PDV ako su joj takve usluge obavljene za potrebe njenih oporezivih transakcija.**

Primjer 7. Obračun PDV-a na usluge u kulturi primljene od kazališta iz EU

Na postavljeno pitanje može li javna ustanova u kulturi primijeniti oslobođenje na usluge u kulturi primljene od kazališta iz EU, MF je izdalo mišljenje, Klasa: 410-19/14-01/58, Urbroj: 513-07-21-01/14-2 od 12. ožujka 2014. iz kojeg se navodi dio:

...Osnovna djelatnost javne ustanove u kulturi je organizacija i provođenje kulturnih događaja, koje su oslobođene PDV-a prema čl. 39. st.1. t. n) Zakona. Ali, osim osnovne djelatnosti obavlja i djelatnosti koje podliježu oporezivanju te joj je dodijeljen PDV identifikacijski broj. Postavlja se pitanje da li je porezni obveznik obavezan obračunati i platiti PDV u slijedećim slučajevima:

1. Primljen je račun od javne ustanove (kazališta) iz zemlje članice Europske unije za gostovanje predstave odigrane na Dubrovačkim ljetnim igrama,
2. Primljeni računi od samostalnih umjetnika iz zemalja članica Europske unije (nekima od njih je dodijeljen PDV identifikacijski broj, a nekima nije),
3. Primljeni računi od agencija iz zemalja članica i trećih zemalja,
4. Sklopljeni su ugovori s inozemnim umjetnicima – fizičkim osobama, ali računi iz zemalja članica Europske unije i trećih zemalja nisu primljeni.

1. Sukladno odredbi članka 39. stavka 1. točke n) Zakona usluge u kulturi i s njima usko povezane isporuke dobara, koje obavljaju ustanove u kulturi, tijela s javnim ovlastima ili druge pravne osobe u kulturi oslobođene su od plaćanja PDV-a. **Navedeno oslobođenje primjenjuje se na usluge u kulturi primljene od kazališta iz zemlje članice Europske unije.**
2. Prema zakonskim odredbama samostalni umjetnici smatraju se poreznim obveznicima koji obavljaju gospodarsku djelat-

nost, budući se na usluge koje obavljaju ne može primijeniti oslobođenje iz članka 39. stavka 1. točke n) Zakona, iste su oporezive.

Napominjemo da se inozemni samostalni umjetnici u slučaju poslovnog odnosa sa tuzemnim poreznim obveznicima uvijek smatraju poreznim obveznicima, neovisno o poreznom statusu u svojoj zemlji, a njihove usluge podliježu oporezivanju.

Slijedom navedenog, porezni obveznik **primatelj takve usluge obavezan je obračunati i platiti PDV-a u skladu s člankom 75. stavkom 1. točkom 6. Zakona.**

3. Na usluge poreznih obveznika, agencija iz zemalja članica Europske unije i trećih zemalja ne može se primijeniti oslobođenje iz članka 39. stavka 1. točke n) Zakona, već su iste oporezive. Porezni obveznik primatelj takve usluge obavezan je obračunati i platiti PDV-a u skladu s člankom 75. stavkom 1. točkom 6. Zakona.
4. Umjetnici – inozemni državljani neovisno o tome sklapaju li s kazalištem ugovor o autorskom honoraru za pružanje umjetničkih usluga ili su u Republici Hrvatskoj samostalno angažirani samo za određeni projekt, smatraju se poreznim obveznicima koji obavljaju gospodarsku djelatnost. Budući se na usluge koje obavljaju ne može primijeniti oslobođenje iz članka 39. stavka 1. točke n) Zakona, iste su oporezive. Prema odredbi članka 78. stavka 7. Zakona račun koji izdaje isporučitelj i račun koji izdaje primatelj isporuke je svaka isprava prema kojoj porezni obveznik ili osoba kojoj on naloži zaračunava isporučena dobra i obavljene usluge, bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnom prometu. U skladu s prethodno navedenim, porezni obveznik **primatelj takve usluge obavezan je obračunati i platiti PDV-a u skladu s člankom 75. stavkom 1. točkom 6. Zakona temeljem sklopljenog ugovora.**

8. Izlazak iz registra obveznika PDV-a od 1. siječnja 2024. godine

Izlazak iz registra PDV-a također je vezan uz graničnu svotu prometa od 40.000,00 €, a zahtjev za izlazak iz registra PDV-a porezni obveznik može tražiti samo početkom 2024. godine. Stoga na početku 2024. godine, porezni obveznici koji obavljaju gospodarsku djelatnost moraju utvrditi jesu li u 2023. godini ostvarili vrijednost isporučenih dobara i usluga u svoti manjoj od 40.000,00 €, kada je potrebno donijeti odluku o izlasku iz sustava, ako su upisani u registar obveznika PDV-a po sili Zakona.

To znači da iz registra obveznika PDV-a mogu izaći svi proračunski i neprofitni porezni obveznici kojima je u prethodnoj kalendarskoj godini vrijednost oporezivih isporuka dobara i usluga bila ispod svote od 40.000,00 €, ali pod uvjetom da su u sustav PDV-a ušli po sili Zakona, što znači ne dobrovoljno.

Naime, čl. 186., st. 5. Pravilnika o PDV-u, utvrđeno je da porezni obveznik koji je po sili Zakona postao obveznikom PDV-a, o činjenici da je u prethodnoj godini ostvario promet manji od iznosa 40.000,00 € i da ne želi i dalje biti obveznik PDV-a, podnosi nadležnoj ispostavi PU pisani zahtjev do 15. siječnja tekuće godine.

Prema tome, proračunski i neprofitni porezni obveznici koji su u 2023. godini bili upisani u registar obveznika PDV-a po sili zakona, a u 2024. godini ne žele i dalje biti porezni obveznici, mogu podnijeti pisani zahtjev do 15. siječnja 2024. godine radi izlaska iz sustava PDV-a, ako im je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvareni promet od gospodarske djelatnosti bio manji od 40.000,00 €.

No, porezni obveznici koji su dobrovoljno upisani u registar obveznika PDV-a mogu podnijeti zahtjev za izlazak iz registra obveznika PDV-a tek nakon proteka tri godine ostanka u registru, uz uvjet da im je vrijednost oporezivih isporuka u prethodnoj kalendarskoj godini bila manja od 40.000,00 €.

Za ulazak u sustav PDV-a porezni obveznici podnose PU propisani obrazac P-PDV, dok se za izlazak iz sustava PDV-a predaje pisani zahtjev kojeg porezni obveznik može kreirati samostalno. Ako su porezni obveznici korisnici elektroničkih usluga ePorezna, zahtjev mogu podnijeti elektroničkim putem na način da odaberu promjenu načina oporezivanja.

Pisani zahtjev za izlazak iz registra obveznika PDV-a može imati slijedeće elemente:

Javna ustanova u kulturi Samobor
Trg kralja Tomislava 12
10 430 Samobor
OIB: 5555555557

Ministarstvo financija – Porezna uprava
Područni ured Zagrebačka županija
Ispostava Samobor

Zahtjev za izlazak iz sustava PDV-a

U 2023. godini ostvaren je ukupan promet od oporezivih isporuka u svoti od 34.500,00 € bez poreza na dodanu vrijednost, koji je manji od granične svote prometa od 40.000,00 € koja je propisana člankom 90. st. 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 73/13. – 114/23).

Zbog navedenog, podnosi se **zahtjev za izlazak iz registra obveznika PDV-a od 1. siječnja 2024., sukladno članku 186. st. 5. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 79/13. – 43/23).**

U Samoboru 15. siječnja 2024. godine

Potpis odgovorne osobe
Ravnatelj

8.1. Ispravak pretporeza kod izlaska iz registra obveznika PDV-a

Porezni obveznici koji su PU podnijeli zahtjev za izlazak iz sustava PDV-a, od 1. siječnja 2024. postaju mali porezni obveznici, koji su od tada obvezni na računima koje izdaju kupcima navesti napomenu: *PDV nije obračunat, sukladno članku 90. stavku 2. Zakona o porezu na dodanu vrijednost.*

Međutim, izlazak iz sustava PDV-a smatra se promjenom uvjeta mjerodavnih za odbitak pretporeza u odnosu na godinu nabave. Stoga je kod izlaska iz sustava PDV-a potrebno voditi računa o razdoblju ispravka pretporeza za gospodarska dobra odnosno nekretnine.

Prema tome, ako neprofitne organizacije i proračunski korisnici izlaze iz registra obveznika PDV-a, dužni su provesti ispravak pretporeza odbijenog prilikom nabave za sva gospodarska dobra, ako za njih nije isteklo razdoblje za ispravak.

Naime, prema čl. 64. Zakona, ako se u vezi nekog gospodarskog dobra u roku od pet godina, uključujući i kalendarsku godinu u kojoj je gospodarsko dobro nabavljeno ili proizvedeno, promjene uvjeti koji su u toj godini bili mjerodavni za odbitak pretporeza, tada se za razdoblje promjene obavlja ispravak pretporeza. Promjenom uvjeta mjerodavnih za odbitka pretporeza smatra se naknadna promjena tih uvjeta koja je dovela do većeg ili manjeg prava na odbitak pretporeza u odnosu na godinu u kojoj je dobro nabavljeno ili proizvedeno. Ako se radi o nekretninama, tada se umjesto razdoblja od pet godina primjenjuje razdoblje od 10 godina.

www.tim4pin.hr

Prijave u tijeku!

**Pregledajte našu ponudu
aktualnih edukacija!**

www.tim4pin.hr